

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH W SZKOLE PODSTAWOWEJ IM. JANA PAWŁA II W MOCHOWIE

(wersja „skrótowa” – dla uczniów)

Krzywdzenie dzieci to niedozwolony i niepokojący problem, który coraz częściej występuje w dzisiejszym świecie. Z wielorakimi formami przemocy możecie spotkać się zarówno w swoim otoczeniu szkolnym, jak i pozaszkolnym. W takiej sytuacji ważne jest, aby każdy małeletni na pewno wiedział, że szkoła odpowiednio zareaguje.

Jednym z głównych celów naszej placówki jest zapewnienie Wam ochrony przed różnymi formami przemocy, przeciwdziałanie dyskryminacji oraz ustawiczne tworzenie bezpiecznego i przyjaznego środowiska. Kluczowym działaniem w tej kwestii jest zapewnienie Wam skutecznej pomocy w trudnych sytuacjach oraz ochrona Waszych praw. Realizuje to ważny dokument dotyczący Waszego bezpieczeństwa – „Standardy ochrony małeletnich”.

Dokument ten został skonstruowany jako zbiór zasad i procedur postępowania, z których możecie skorzystać w sytuacjach zagrożenia Waszego bezpieczeństwa lub podejrzenia czy też przypuszczenia, że takie sytuacje Wam zagrażają. „Standardy ochrony małeletnich” stanowią również istotną formę zabezpieczenia Waszego dobra. W celu ochrony Was przed różnymi formami krzywdzenia bardzo ważna jest znajomość i przestrzeganie znajomości praw dziecka.

Zasady zapewniające bezpieczne relacje między małeletnim a personelem szkoły:

- pracownicy dbają o bezpieczeństwo uczniów podczas pobytu w szkole,
- pracownicy wspierają uczniów w pokonywaniu trudności, uwzględniając ich umiejętności rozwojowe oraz możliwości wynikające z niepełnosprawności/ specjalnych potrzeb edukacyjnych,
- pracownicy podejmują wobec uczniów działania wychowawcze, mające na celu kształtowanie prawidłowych postaw – wyrażanie emocji w sposób niekrzywdzący innych, niwelowanie zachowań agresywnych, promowanie zasad „dobrego wychowania”,
- zasady bezpiecznych relacji personelu z uczniami obowiązują wszystkich pracowników szkoły, stażystów i wolontariuszy,

Zachowania niedozwolone w relacjach/kontaktach z dziećmi:

- niedopuszczalne jest stosowanie przemocy wobec dziecka w jakiegokolwiek formie,
- nie wolno krzyczeć na dziecko w sytuacji innej niż wynikająca z zagrożenia bezpieczeństwa dziecka lub innych osób,
- zabrania się naruszać nietykalność osobistą ucznia,
- zdecydowanie zakazane jest ujawnianie informacji wrażliwych dotyczących ucznia osobom nieuprawnionym,
- działaniem zabronionym jest utrwalanie wizerunku dziecka bez zgody rodziców/opiekunów dziecka,
- nie należy nawiązywać kontaktów z dziećmi poprzez przyjmowanie bądź wysyłanie zaproszeń w mediach społecznościowych,
- pracownicy szkoły komunikują się z uczniami w sposób niewłaczający ich godności i poczucia własnej wartości,
- każdy pracownik Szkoły, który uzyska informację o podejrzeniu krzywdzenia małoletniego, jest zobowiązany do niezwłocznego poinformowania dyrektora Szkoły.

Zasady bezpiecznych relacji między małoletnimi:

- uczniowie powinni czuć się w środowisku klasowym/szkolnym dobrze i bezpiecznie, aby nic im nie przeszkadzało w wypełnianiu przydzielonych zadań i obowiązków,
- uczniowie powinni akceptować odmiennosc i indywidualność każdego oraz uszanować inne zainteresowania, mieć poczucie obowiązku spieszności z pomocą tym, którzy sobie radzą gorzej niż oni sami.

W naszej Szkole nie akceptuje się przemocy ponieważ:

- narusza podstawowe prawa dziecka: do godności osobistej, życia w poczuciu bezpieczeństwa,
- wywiera negatywny wpływ na dziecko poszkodowane i może powodować obniżenie poczucia własnej wartości, spadek motywacji do nauki, depresję, choroby somatyczne, alienację społeczną, myśli samobójcze,

- wywiera negatywny wpływ na sprawców poprzez utrwalanie nieodpowiednich zachowań wobec rówieśników, demoralizację, przyczynianie się w przyszłości do problemów z prawem,
- prowadzi do znieczulenia i zobojętnienia na krzywdę,
- ma tendencję do eskalowania i zwykle bez interwencji dorosłych sama się nie kończy,
- wpływa negatywnie na klimat klasy i Szkoły.

Zabronione jest dręczenie lub prześladowanie szkolne, tj. wielokrotna przemoc psychiczna (np. obrażanie, wyśmiewanie, plotki, wykluczanie, odtrącanie), werbalna, relacyjna, materialna, cyfrowa (cyberbullying), seksualna, przemoc fizyczna, wymuszanie.

O zjawisku tym mowa jest wówczas, gdy proces stosowania przemocy jest długotrwały, ma charakter grupowy – ofiary, agresorzy i świadkowie są w tę przemoc wplątani, występuje dysproporcja między sprawcą/sprawcami a ofiarą, utrzymuje się atmosfera zastraszenia w grupie.

Zachowania niedozwolone:

- w relacjach rówieśniczych zabroniona jest agresja słowna, tj.: ubliżanie, dokuczanie, zastraszanie, wyśmiewanie, grożenie, obrzucanie wyzwiskami, uszczypliwości, kpiny, ośmieszanie,
- zabroniona jest agresja fizyczna, podczas której dochodzi do kontaktu fizycznego pod postacią: popychania, bicia, kopania, plucia, zadawania ran, podcinania, kradzieży pieniędzy lub przedmiotów, zamykania, niszczenia własności, zabierania rzeczy lub pieniędzy przy użyciu siły lub groźby jej użycia. Formą przemocy bez użycia słów i kontaktu fizycznego są także wrogie gesty, miny, izolowanie, manipulowanie związkami,
- zabroniona jest także cyberprzemoc (przemoc cyfrowa), tj. przemoc z użyciem technologii informacyjnych i komunikacyjnych (przede wszystkim Internetu i telefonii komórkowej), tj. nękanie, straszenie, szantażowanie z wykorzystaniem sieci, publikowanie lub rozsyłanie ośmieszających, kompromitujących informacji, zdjęć, filmów w sieci oraz podszywanie się pod kogoś wbrew jego woli,
- zabronione jest noszenie i używanie niebezpiecznych narzędzi.

Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do Internetu

Na terenie naszej Szkoły:

- zabrania się korzystania z telefonów komórkowych i innych urządzeń elektronicznych służących do przekazu informacji podczas zajęć edukacyjnych i uroczystości szkolnych,
- zabrania się nagrywania dźwięku, obrazu oraz fotografowania za pomocą telefonu lub innych urządzeń elektronicznych,
- za zgodą prowadzącego zajęcia, dopuszcza się używanie urządzeń multimedialnych na zajęciach edukacyjnych, jeżeli wymaga tego tok zajęć lub program nauczania,
- dozwolone jest użycie telefonu komórkowego na zajęciach edukacyjnych w celu ratowania życia lub zdrowia,
- w razie niedozwolonego używania telefonu komórkowego lub innych urządzeń elektronicznych przez uczniów, mogą być zastosowane kary, o których mowa w statucie Szkoły,
- Szkoła zapewniając uczniom dostęp do Internetu, instaluje i aktualizuje oprogramowanie zabezpieczające uczniów przed dostępem do treści, które mogą stanowić zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju,
- na terenie Szkoły dostęp ucznia do Internetu możliwy jest pod nadzorem nauczyciela, podczas zajęć,
- nauczyciel prowadzący zajęcia/sprawujący opiekę nad uczniami jest zobowiązany do zapewnienia bezpiecznego korzystania z Internetu przez uczniów,
- wyznaczony przez dyrektora pracownik Szkoły przynajmniej raz na trzy miesiące sprawdza, czy na komputerach z dostępem do Internetu nie znajdują się niebezpieczne treści - w przypadku znalezienia niebezpiecznych treści, pracownik ustala kto korzystał z komputera w czasie ich wprowadzania, informację o dziecku, które korzystało z komputera w czasie wprowadzenia niebezpiecznych treści, pracownik Szkoły przekazuje dyrektorowi,
- specjaliści z obszaru pomocy psychologiczno-pedagogicznej i wychowawca ucznia pod nadzorem Dyrektora przeprowadzają z dzieckiem rozmowę na temat bezpieczeństwa w Internecie,

- w sytuacji uzyskania informacji, o zaistnieniu jakiegokolwiek formy krzywdzenia dziecka podejmowane są natychmiastowe działania interwencyjne zabezpieczające dobro małoletniego - zgodnie z procedurą, o której mowa w niniejszych Standardach,
- Szkoła zapewnia stały dostęp do materiałów edukacyjnych dotyczących bezpiecznego korzystania z Internetu przy komputerach, z których możliwy jest dostęp swobodny.

Procedury ochrony małoletnich przed zagrożeniami z sieci:

- podstawowe formy zjawiska cyberprzemocy to: nękanie, straszenie, szantażowanie z użyciem sieci, publikowanie lub rozsyłanie ośmieszających, kompromitujących informacji, zdjęć, filmów z użyciem sieci oraz podszywanie się w sieci pod kogoś wbrew jego woli,
- należy zabezpieczyć wszystkie dowody związane z aktem cyberprzemocy (wydruk, zrzut ekranu, zapis strony),
- gdy sprawca cyberprzemocy jest znany i jest on uczniem Szkoły, psycholog szkolny powinien przeprowadzić z nim rozmowę o jego zachowaniu. Rozmowa taka ma służyć ustaleniu okoliczności zdarzenia, przyjrzeniu się przyczynom takiego zachowania, a także próbie rozwiązania sytuacji konfliktowej,
- podczas rozmowy z uczniem zgłaszającym, że doświadczył cyberprzemocy, należy pytać o fakty i przeżycia ucznia oraz zapewnić go, że ujawnienie sytuacji i zwrócenie się po pomoc było bardzo dobrą decyzją,
- należy ucznia poinformować, że Szkoła nie toleruje przemocy i że zostaną podjęte odpowiednie procedury interwencyjne. Należy poinformować ucznia o krokach, jakie może podjąć Szkoła i sposobach, w jaki może zapewnić mu bezpieczeństwo,
- w działania wobec ucznia doświadczającego cyberprzemocy należy także włączyć rodziców/opiekunów. W trakcie rozmowy z dzieckiem i/lub jego rodzicami/opiekunami, jeśli jest to wskazane, można zaproponować pomoc specjalisty (np. psychologa szkolnego, poradni psychologiczno-pedagogicznej) oraz przekazać informację o możliwości zgłoszenia sprawy Policji,
- należy zadbać o bezpieczeństwo świadków zdarzenia, zwłaszcza, jeśli byli oni osobami ujawniającymi cyberprzemoc,

- samo wystąpienie zjawiska cyberprzemocy nie jest jednoznaczne z koniecznością zaangażowania Policji i sądu rodzinnego – działania pracowników Szkoły powinny umożliwiać rozwiązanie sytuacji problemowej na poziomie pracy wychowawczej,
- Szkoła powiadomi odpowiednie służby (np. Policję, sąd rodzinny), gdy wykorzysta wszystkie dostępne jej środki wychowawcze (rozmowa z rodzicami, zastosowanie konsekwencji określonych w Statucie Szkoły, interwencja pedagogiczno- psychologiczna), a ich zastosowanie nie przynosi pożądanych rezultatów (np. nie ma zmian postawy ucznia),
- o sytuacjach, w których zostało naruszone prawo (zgodnie z Kodeksem postępowania karnego: groźba karalna – art. 190 kk, uporczywe nękanie, podszywanie się – art. 190a kk, zmuszanie do określonego działania – art. 191 kk, naruszenie intymności seksualnej, utrwalenie wizerunku nagiej osoby bez jej zgody – art. 191a kk, zniesławienie – art. 212 kk, zniewaga – art. 216 kk) powiadamiana jest Policja.

Zgłoszenia naruszenia prawa dokonuje dyrektor Szkoły.

Postępowanie w przypadku podejrzenia, że dziecko jest uczestnikiem niebezpiecznej gry:

- 1) należy rozeznaczyć, czy dziecko nie posiada śladów samookaleczeń lub innych mogących świadczyć o uczestnictwie w niebezpiecznych grach, w razie konieczności zapewnić opiekę lekarską, psychologiczną,
- 2) nie należy usuwać pod żadnym pozorem ujawnionych danych w postaci wiadomości (SMS, email, chat itp.), ponieważ usunięcie tych danych może w znacznym stopniu utrudnić lub wręcz uniemożliwić dalsze czynności prowadzone przez Policję,
- 3) w miarę możliwości należy zabezpieczyć treści poprzez ich zapisanie, wydrukowanie, itp.,
- 4) w rozmowie z dzieckiem należy ustalić okoliczności w jakich dowiedziało się o grze i w jakich do gry przystąpiło, dane innych uczestników, z którymi kontaktowało się w grze,
- 5) niezwłocznie należy powiadomić o swoim podejrzeniu rodziców dziecka i dyrektora Szkoły.

Osoby odpowiedzialne za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu i udzielenie mu wsparcia.

1. Osoby odpowiedzialne za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu to:

- dyrektor;
- nauczyciel;
- psycholog;
- pedagog

2. Osobami odpowiedzialnymi za udzielanie wsparcia małoletniemu są:

- nauczyciel, który jako pierwszy pozyskał informację o zdarzeniu zagrażającym dobru małoletniego;
- psycholog;
- pedagog;
- dyrektor.

Ścieżka postępowania małoletniego w przypadku: znęcania się, przemocy fizycznej, słownej, psychicznej stosowanej wobec małoletniego

1. Jeśli nie czujesz się bezpiecznie, powiedz o tym nauczycielowi. Przedstaw mu sytuację, jeśli masz świadków przemocy stosowanej wobec Ciebie, poinformuj o tym nauczyciela. Poproś o reakcję, wsparcie i pomoc. Poinformuj także rodziców o tym, co Cię spotyka.
2. Nauczyciel, do którego się zgłosiłeś, podejmie działania, mające na celu wyjaśnienie zaistniałej sytuacji. Działania te może podjąć we współpracy z rodzicami.
3. Po wyjaśnieniu okoliczności i ustaleniu rodzaju zachowań przemocowych wobec Ciebie, wysłuchaniu wyjaśnień ich sprawcy / sprawców przemocy, nauczyciel podejmie stosowne, zgodne ze statutem szkoły, działania.
4. Jeśli będziesz potrzebować dodatkowego wsparcia emocjonalnego - poproś o rozmowę z psychologiem lub innym nauczycielem, któremu ufasz.
5. Jeśli sytuacja nie ulegnie zmianie i w dalszym ciągu ktoś będzie się nad Tobą znęcał, ponownie poinformuj o tym nauczyciela oraz swoich rodziców. Wspólnie z nauczycielem i rodzicami możesz też przedstawić sprawę dyrektorowi szkoły, który zastosuje kolejne, przewidziane prawem szkolnym, konsekwencje wobec sprawcy/sprawców przemocy.

Postępowanie małoletniego w przypadku przemocy domowej:

1. Jeżeli dzieje Ci się w domu jakkolwiek krzywda, możesz poinformować o tym pracownika szkoły, do którego masz zaufanie. Podejmie on stosowne, zgodne z zakresem swoich kompetencji działania, mające na celu Twoją ochronę.

2. Jeśli jednak nauczyciel lub inni pracownicy szkoły zauważą w Twoim zachowaniu i wyglądzie symptomy i oznaki stosowanej wobec Ciebie przemocy domowej, to mimo że tego nie ujawniłeś, mają obowiązek podjąć chroniące Cię działania i/lub zgłosić to do instytucji, które udzielą Ci zgodnej z prawem pomocy;
 3. Jeśli znacie kogoś, kto potrzebuje pomocy lub sami znajdujecie się w trudnej sytuacji, możecie zwrócić się o pomoc do rodziców, nauczyciela, psychologa szkolnego, pedagoga czy dyrektora szkoły.
- ✓ Możecie też skontaktować się z policją (numer 112) oraz instytucjami niosącymi pomoc dzieciom:
 - ✓ 116 111 – Telefon zaufania dla dzieci i młodzieży,
 - ✓ 800 121 212 – Dziecięcy telefon zaufania, prowadzony przez Rzecznika Praw Dziecka.
 - ✓ 800 120 002 – „Niebieska Linia” Ogólnopolski telefon dla ofiar przemocy w rodzinie.
 - ✓ 800 119 119 – Telefon Zaufania TPD dla dzieci i młodzieży.
 - ✓ Możesz też wejść na stronę serwisu Życie warte jest rozmowy:
<https://zwjr.pl/dlaczego-tutaj-jestes>